

menschelijke geloofsfunctie is gebonden aan den tijdsduur en kan dan ook de eeuwige dingen slechts vatten, wanneer deze in een tijdelijk gewaad openbaar worden gemaakt.

Spr. kan niet een „drie-eenheid” van tijd, ruimte en materie aanvaarden. Achter deze beschouwingswijze gaat volgens hem een dualisme schuil tusschen een in tijd en ruimte bestaande materiele wereld eenerzijds en een boven deze uitgaande geestelijke wereld anderzijds. Spr. gaat echter uit van een in den beginne geschapen totaliteit, waarin de geheele continuïteit van den kosmischen tijdsduur met alle geschapen dingen potentieel reeds besloten ligt.

Spr. heeft voorts van de *creatio continua* een andere opvatting dan de heer Hendriks. Hij ziet haar niet als een in den (kosmischen) tijd continu voortgaande scheppingsdaad, die in het verlengde ligt van de scheppingsdaad „in den beginne” en waardoor de dingen ook nu nog uit en door God het aanzijn zouden ontvangen, doch als een onderhouden en voorzienig besturen van het in den aanvang en in de zes „dagen” voltooid geschapene. De *creatio continua* is geen oogenblik los te maken van de eigenlijke scheppende actie Gods. Zij verloopt ook niet in den kosmischen tijdsduur, doch valt samen met de werking der eeuwige kracht en wijsheid Gods, die de geschapen dingen continu draagt en naar de voleinding leidt in den tijd.

Spr. kan de opvattingen van den heer Hendriks over de scheppingsdagen niet anders zien dan speculaties, die voor de resultaten der natuurwetenschap in het scheppingsverhaal plaats willen maken, doch die exegetisch niet zijn te verantwoorden. De feiten der natuurwetenschappen hebben echter hun plaats in het ontplooiingsproces der aanvankelijke en zesdaagsche schepping, op den grondslag van dit scheppingsproces, dat niet aan den kosmischen tijdsduur is gebonden en waardoor het constante orde-fundament is gelegd, waarbinnen de genoemde feiten functioneeren en in het tijdsverloop in de verschijning treden.

Dr Wurth spreekt zijn erkentelijkheid uit over het referaat; vooral acht hij van groot belang dat Dr Diemer zoo radicaal gebroken heeft met alle supra-naturalisme ten aanzien van het wonder. De supra-naturalistische kritiek, zooals b.v. Dr Jasperse die tegenover de Möttlinger beweging toepaste, laat alleen eenige doorbreking van de causale natuur-orde toe binnen de sfeer van de historie der bijzondere openbaring. Als men zoo de mogelijkheid van geloofswonderen in dezen tijd ontkent, staat men heel zwak tegenover de moderne natuurwetenschap, die ook het wonder in den Bijbel ontkent.

Spr. wil Dr Diemer eenige vragen stellen.

1. Is er op zijn standpunt een grens tusschen wonder en niet-wonder? Of is hier alles wonder? Ook „de primitieve mensch” ziet alles als wonder. Dit pleit echter niet tégen deze beschouwing. „De